

KORKEIMMALLE HALLINTO-OIKEUDELLE

ASIA **VALITUS**

PÄÄTÖKSET, JOSTA VALITETAAN

Liikenne- ja viestintäministeriön (LVM) päätös 4.6.2014 1894/08/2012 henkilöjunaliikenteen yksinoikeutta koskevan käyttöoikeussopimuksen (1933/79/2009) 3.12.2009 – 31.12.2019 mukaisen velvoiteliikenteen täydennys (liite 1).

VR:n suunnitelma lakkauttaa matkustajajunien pysähdykset Haukivuorella
11.8.2014 alkaen (liite 2).

VALITTAJAT

Haukivuoren Kisailijat ry
Rekisteröity yhdistys
Mikkeli

OSOITE

Asko Kohvakka
Viertotie 5
51600 Haukivuori
0400705607
asko.kohvakka@pp.inet.fi

VALITTAJAT

Mikkelin Yrittäjät ry,
Haukivuoren jaosto
Rekisteröity yhdistys
Mikkeli

OSOITE

Harri Kohvakka
Haukilammentie 229
51600 Haukivuori
0400174336
harri.kohvakka@katajakankaanpuutarha.fi

VALITTAJAT

Haukivuoren Eläkkeensaajat ry
Rekisteröity yhdistys
Mikkeli

OSOITE

Leena Teittinen
Käpytie 5

51600 Haukivuori
050 590 1067
leena.teittinen@haukivuori.fi

VALITTAJAT

Eläkeliiton Haukivuoren yhdistys ry
Rekisteröity yhdistys
Mikkeli

OSOITE

Salli Suhonen
Kirkontie 315
51600 Haukivuori
0408482433
salli.suhonen@luukku.com

VALITTAJAT

Haukivuoren Tapahtumayhdistys ry
Rekisteröity yhdistys
Mikkeli

OSOITE

Hannu Kohvakka
Rukkuneentie 235
51670 Nykälä
0400909716
hannuk@hannukohvakka.fi

VAATIMUKSET

Vaadimme, että Korkein hallinto-oikeus

1. kumoaa valituksenalaiset päätökset,
2. palauttaa asiat ministeriön ja VR:n lainmukaisesti ratkaistavaksi,
3. kieltää päätösten täytäntöönpanon ja
4. velvoittaa LVM:n ja VR:n korvaamaan mahdolliset oikeudenkäyntikulumme.

PERUSTELUT

Päätökset sekä niiden taustalla oleva sopimus ovat lainvastaisia sekä kotimaisen että yhteisöoikeuden kannalta.

Nyt tehdyt päätökset ovat mielestämme voimassa olevan joukkoliikennelain ja henkilöjunaliikenteen yksinoikeutta koskevan käyttöoikeussopimuksen 3.12.2009 – 31.12.2019 (liite 3.1.) vastainen:
VR yhtymälle on myönnetty yksinoikeus 3.12.2009 vallinneen palvelutason säilyttämiseksi ja sitä on jatkettu 2024 loppuun asti (liite 3.2.). Katsomme, että yksinoikeussopimus on EU-lainsäädännön mukainen tukisopimus myös sen liikenteen osalta, jolle ei makseta yksinoikeuden lisäksi rahallista tukea. Sopimuksen pykälien mukaan jos liikennettä halutaan muuttaa, asia on ratkaistava aina VR yhtymän ja LVM:n välisillä neuvotteluilla riittävin (1-3 vuotta) siirtymäajoin. Nyt sopimusta on tulkittu virheellisesti siten, että VR yhtymällä olisi yksipuolisia oikeuksia päättää liikenteestä.

1. Päätösten lainvastaisuus

Joukkoliikennelain (13.11.2009/869) 1 §:n 3 momentin mukaan lain 2 §:n 1 ja 11 kohdan, 3 – 7 ja 14 §:n, 6 luvun (36 – 46 §) ja 57 §:n säännöksiä sovelletaan myös raideliikenteeseen.

Päätöksissä mainittu junaliikenne on kokonaisuudessaan joukkoliikennelain (13.11.2009/869) 2 §:n 1 ja 11 kohtien mukaista riippumatta siitä onko kysymyksessä ostoliikennevuoro, velvoitejuna tai VR:n omalla riskillä ajama juna:

Tässä laissa tarkoitetaan:

- 1) *joukkoliikenteellä* yleisesti käytettävissä tai tilattavissa olevaa, useiden ihmisten kuljettamiseen tarkoitettua;
- b) palvelusopimusasetuksen mukaisesti harjoitettua raideliikennettä;
- 11) *käyttöoikeussopimuksella* julkisista hankinnoista annetun lain 5 §:n 6 kohdassa määriteltäviä palveluja koskevaa käyttöoikeussopimusta.

Pidämme LVM:n päätöksessään (4.6.) nimeämää kahta velvoiteliikenteen piiriin kuuluvaa junavuoroa tarkoitushakuisesti ja keinotekoisesti valittuna. Haukivuoren asemaa käyttävien matkustajien kannalta oikeudenmukaisempaa olisi ollut, jos velvoiteliikenteen piiriin olisi järkevällä tavalla määritetty esim. 6 – 8 eniten käytettyä junaa päivittäisestä 12 junavuorosta. Nyt velvoiteliikenteen piiriin oli valittu 15 000 vuosittaisen matkustajan vähiten käyttämät kaksi junaa. Tiedossamme on, että rataverkollamme on myös monia muita liikennepaikkoja, joiden vuosittaiset matkustajamäärät ovat Haukivuoren kanssa samaa suuruusluokkaa eikä niitä olla lopettamassa.

Esimerkiksi niin ikään Itä-Suomessa sijaitseva Kesälahti ovat matkustajamäärissä Haukivuoren kokoinen asema, eikä sitä olla VR:n yhdyskuntasuhdejohtaja Otto Lehtipuun sanomalehti Karjalaiselle 16.4.2014 antaman haastattelun mukaan lakkauttamassa (liite 4).

Joukkoliikennelain tavoitetta koskevan 3 §:n mukaan

Lain tavoitteena on joukkoliikenteen kehittäminen siten, että ihmisten käytettävissä on välttämättömiä jokapäiväisiä liikkumistarpeita vastaavat joukkoliikenteen palvelut koko maassa. Tavoitteena on lisäksi, että runsasväkisillä kaupunkiseuduilla ja niiden välisessä liikenteessä palvelutaso on niin korkea, että joukkoliikenteen kulkutapaosuus kasvaa.

Katsomme, että ministeriön hyväksymä ratkaisu kaikkien junien pysähtymisen lopettamisesta ei voi olla tämän säännöksen (3 §) mukainen, koska haukivuorelaisten joukkoliikenneyhteydet muuhun maailmaan katkeavat viikonloppujen ajaksi. Lisäksi junapysähdysten täydellinen poistaminen heikentää ja hidastaa arkisinkin asukkaidemme ja Haukivuorelle matkustavien liikkumismahdollisuuksia huomattavasti, sillä nykyiset linja-autovuorot on suunniteltu lähinnä palvelemaan koululaiskuljetuksia, ja ne toteutuvat vain koulupäivinä. Oppilaiden ollessa lomalla Mikkeli – Haukivuori – Pieksämäki välillä on vain 1 – 2 bussivuoroa vuorokaudessa suunnasta riippuen. Viikonloppuisin ja arkena klo 17.00 jälkeen ei ole linja-autoliikennettä lainkaan. (Matkahuollon aikataulut liite 5)

Myös ajallisesti junapysähdysten lopettaminen on haukivuorelaisille ja haukivuorelle matkaaville aivan oleellinen joukkoliikenteen heikennys, sillä: linja-automatka Haukivuorelta Mikkeliin kestää 40 – 65 min., kun junamatkaan kuluu 23 min. Linja-automatka Haukivuorelta Pieksämäelle kestää 35 – 45 min.,

kun junamatkaan kuluu 19 min. Juna on siis keskimäärin n. 27 min. nopeampi Mikkelin suuntaan ja 16 min. nopeampi Pieksämäen suuntaan. Junavuorojen säilyttämisellä olisi kyse siis aivan toisen suurusluokan todellisesta aikahyödystä 15 000 tuhannelle vuosittaiselle junamatkustajallemme verrattuna VR:n päätöksellään tavoittelemaan 10 minuutin kokonaisaikahyötyyn Helsinki – Kuopio välillä, josta Haukivuoren junapysähdysten osuus on vain 3 minuuttia.

VLM:n 4.6. tekemä päätös, mahdollisista täydentävistä verovaroin tuetuista bussiyhteyksistä huolimatta, johtaakin varmuudella yksityisautoilun merkittävään lisääntymiseen.

Haukivuorelta nousee junaan/junasta enemmän kuin VR:n ilmoittama 15000 matkustajaa vuodessa. VR:n siirtyminen tarjoushinnoitteluun on automaattisesti vähentänyt pienten asemien matkustajamääriä: kun tarjous Helsingistä Kuopioon tai jopa Kajaaniin on halvempi kuin Helsingistä Haukivuorelle, on Haukivuorellakin yleisesti ostettu tarjouslippu esim. Kuopioon. Lisäksi ajallisesti lyhyillä matkoilla (esim. Haukivuori-Mikkeli) jää usein junasta ostettu lippu kokonaan myymättä, jos konduktööri ei ehdi paikalle. Näitä tapauksia on tullut esiin kymmeniä ja taas kymmeniä.

Hintaesimerkkejä tarjouksista toukokuu 2014: Kuopio-Mikkeli 6€. Lippu samaan junaan Kuopio-Haukivuori 24.70€. Helsinki – Kuopio 19€. Lippu samaan junaan Helsinki - Haukivuori 66€. Moni haukivuorelainen tai tänne matkustava ostaakin tarjouslipun ja nousee junasta Haukivuorella. Tilastoon tulee kuitenkin matka Kuopio-Mikkeli tai Helsinki - Kuopio.

Tämä koskee kaikkia pieniä paikkakuntia. Näin tilastoihin saadaan pienten asemien matkustajamäärät laskemaan ja voidaan väittää niiden käytön vähenevän.

Arvioimme, että em. syistä VR:n vuosittaisissa matkustajatilastoissa on haukivuoren osalta matkustajamääriä alentava 15 – 20 % virhe eli Haukivuoren osalta todelliset matkustajaluvut ovat 15 000 – 18 000 henkeä vuodessa.

Kysymme kehittääkö VLM ja VR näillä tekemillään päätöksillä joukkoliikennettä siten, että alueemme ihmisillä ja tänne matkustavilla on käytettävissään välttämättömiä jokapäiväisiä liikkumistarpeita vastaavat joukkoliikenteen palvelut?

Lain 4 § mukaan

Tämän lain 14 §:n 1 momentissa tarkoitetut viranomaiset ovat velvollisia määrittämään toimivalta-alueensa joukkoliikenteen palvelutason. Valtakunnallisen liikenteen palvelutason määrittelee liikenne- ja viestintäministeriö. Eri väestöryhmien tarpeet on otettava palvelutason määrittelyssä huomioon.

Palvelutason määrittelyä valmistellessaan viranomaisten tulee toimia tarpeellisilta osin yhteistyössä keskenään sekä kuntien ja maakuntien liittojen kanssa. Palvelutason määrittely on voimassa määräajan.

Omistajaohjausministeri Pekka Haavisto toteaa YLE:lle 12.5. antamassaan haastattelussa, että ”VR:n juna-asemien lakkautussuunnitelmat selvitetään.

Asia on Haaviston mukaan syytä selvittää, koska VR:llä on Suomessa monopoliasema.” (liite 6.1.)

Otettuaan Haukivuoren aluejohtokunnan edustajat vastaan 14.5. eduskunnassa VR:n hallintoneuvoston puheenjohtaja kansanedustaja Kari Rajamäki lausui 15.5. sanomalehti Länsi-Savossa (myöhemmin tekstissä L-S), että ”asian valmistelussa on tapahtunut muotovirhe, jota VR:n johdon on syytä pahoitella. Siinä ei otettu huomioon, että liikennöinti on osa velvoiteliikennettä. Raideliikenteen monopoliasema tuo VR:lle peruspalveluvelvoitteen, joka oli unohdettu Haukivuoren kohdalla. Junien on pakko pysähtyä Haukivuorella, Rajamäki linjaa.” (liite 6.2.)

Liikenneministeri Henna Virkkunen kertoi YLE:n haastattelussa 15.5., että ”VR ei voi lopettaa junien pysähtymistä Haukivuorelle kokonaan. Haukivuoren kautta kulkee kaksi aamuvuoroa, jotka ovat niin kutsuttua velvoiteliikennettä. Niitä VR ei voi omalla päätöksellään lopettaa”. Samassa YLE:n uutisessa todetaan, että ”VR:n hallintoneuvosto perui Haukivuoren aseman lakkautuspäätöksen”. (liite 6.3.)

L-S:n 16.5. ilmestyneessä numerossa kirjoitetaan, että ”Rajamäki ei ota kantaa Haukivuorella pysähtyvien vuorojen määrään, koska niistä päättäminen kuuluu liikenne- ja viestintäministeriölle sekä VR:lle. Vuorojen pitää olla järkevät. Toivoisin ja uskoisin, että näissä yksityiskohdissa kuunnellaan alueen ihmisiä” Rajamäki toteaa. (liite 6.4.)

Otto Lehtipuu sanoo 7.6. L-S:ssa, että ”Hallintoneuvosto valvoo VR:n toimintaa,

mutta ei se ei päättä VR:n päivittäisestä liiketoiminnasta”. (liite 6.5.)

Haukivuorelaisten mielestä junapysähdykset eivät kuulu ainakaan suuressa mitassa päivittäisen liiketoiminnan piiriin vaikka ovatkin VR:lle kaikin tavoin tarkasteltuna taloudellisesti edullisia. Sen sijaan päätöksellä on erinomaisen tärkeä, pitkäkestoinen ja pysyvä merkitys alueemme ja koko Mikkelin seudun kehittämismahdollisuuksiin. Onkin kysyttävä, miksi VR:n johto suhtautuu ylimielisesti ja vähättelevästi hallintoneuvostonsa rooliin sitä ohjaavana ja valvovana yhteiskunnan kokonaisetua ajattelevana elimenä?

Ja vielä on syytä kysyä menettelikö VR:n johto oikein käydessään neuvotteluja Mikkelin edustajien kanssa 5.6. tietäen, että LVM oli jo 4.6. päättänyt lopettaa myös velvoiteliikenteen? Neuvottelumuistio osoittaa, että päätös on käytännössä valmisteltu jo 15.5. käydyissä LVM:n ja VR:n välisissä neuvotteluissa. Muistiossa todetaan, että esitys lähtee ministerille aamupäivän aikana, jolla tarkoitettaneen 16.5. aamupäivää. (liite 6.6.).

Eikö tämä ole meidän junapysähdyksiä puolustavien tuhansien ihmisten merkittäviksi kokemiemme neuvottelujen (5.6.) ja myös mikkeliläisten neuvottelijoiden suurta vähättelyä? Onko alueemme ihmisiä aidosti kuunneltu? Onko eri väestöryhmien tarpeet voitu näin menetellen ottaa riittävästi huomioon?

Nyt 4.6. LVM:n tekemällä päätöksellä lakkautettavan velvoiteliikenteen osalta ihmettellemme, miten nuo kaksi aamuvuoroa (etelään klo 5.32 ja pohjoiseen klo 08.34) ovat ylipäätään päätetty ottaa aikanaan velvoiteliikenteen piiriin. Ei

tarvitse olla kummoinkaan ennustaja tietääkseen, että niihin ei kovin monta matkustajaa Haukivuorelta nouse. Ja, kun tämä on nyt todistettu, niin kaikki junapysähdykset voidaan saman tien lopettaa.

Miksi liikenneministeriö ei vaatinut niitä vuoroja säilytettäväksi, joita pääosa Haukivuoren aseman kautta matkustavasta 15 000 ihmisestä käyttää, ja kaikkien osapuolten kannalta katsottuna vielä taloudellisesti ja ajankäytöllisesti kannattavasti?

Tätä on syytä ihmetellä vielä enemmän kun LVM:n yksikön päällikkö Tero Jokilehto toteaa L-S:ssa 7.6., että ”velvoiteliikenteen vuorot vaihtuvat säännöllisesti ja niitä katsotaan yhdessä VR:n kanssa”. (liite 6.5.)

Miksi nyt ei katsottu? Ei myöskään kysytty alueen ihmisiltä. Ei vaikuttanut mitään laajat perustelut, eikä 4.6. mennessä 1564 ihmisen allekirjoittama vetoomusadressi. Ei, vaan tällä päätöksellä liikenneministeri ja VR rajoittavat 15 000 ihmisen itsemääräämisoikeutta ja liikkumisvapautta, jotka ovat käsityksemme mukaan perusoikeuksia Suomessa ja koko EU:ssa.

Yllä kuvattu tapahtumaketju osoittaa, että LVM ja VR eivät ole noudattaneet tätä säännöstä (14§ 1 mom.), vaan sivuuttavat päätöksillään kaikkien väestöryhmien ja kaiken ikäisten ihmisten liikkumistarpeet. Päätös heikentää oleellisesti myös alueemme yrittäjien, erityisesti matkailualan yrittäjien, ansaintamahdollisuuksia.

Mikkelin kaupungilta ja Etelä-Savon maakuntaliitolta 23.6.2014 saamamme tiedon mukaan LVM ja VR eivät ole myöskään olleet etukäteen näiden tahojen kanssa minkäänlaisessa yhteistyössä palvelutason määrittämiseksi.

VR:n päätös iskeekin 15 000 vuosittain säännöllisesti junaa käyttäviin lukiolaisiimme, opiskelijoihimme, kaiken ikäisiin kulttuurin ja liikunnan harrastajiin, ikä-ihmisiin, vähääkään vaativampaa terveydenhoitoa tarvitseviin, kesä- ja vapaa-ajanasukkaisiimme sekä lukuisiin etelään ja pohjoiseen matkaaviin ja haukivuorelle palaaviin matkustajiin.

Tästä myös Itä- Suomen aluehallintovirasto kantoi huolta lausunnossaan 9.5.2014 ISAVI/1807/00.02.00/2014 (liite 7.1.).

Itä-Suomen AVI:n lisäksi asiasta kantoi huolta kansanedustaja Pauliina Viitamies, joka teki 14.5.2014 Haukivuoren junapysähdysten lopettamisesta kirjallisen kysymyksen (365/2014 vp): ”Mihin toimiin hallitus aikoo ryhtyä, jotta valtio-omisteisen VR:n kaavailut lopettaa junien pysähdykset esimerkiksi Haukivuorella vastoin yksinoikeussopimuksen ehtoja estetään ja taataan siten liikennejärjestelyiltään edulliset asiointimahdollisuudet jatkossakin haukivuorelaisille ja niille ihmisille, jotka tulevat sinne viikonloppuun viettämään? Jo sopimusehtojen takia hanke on estettävä, etenkin kun esitetyt perusteet perustuvat osin liikenneoitsijän taholta esitettyihin ylisuuriin ajansäästöarvioihin.” (liite 7.2.)

Kysymme ovatko LVM ja VR ottaneet palvelutason määrittelyssä riittävästi huomioon eri väestöryhmien tarpeet lakkauttaessaan 4.6. päätöksellä koko Haukivuoren junaliikenteen 11.8.2014 alkaen?

Joukkoliikenteen suunnitteluvastuuta koskevan 5 §:n mukaan

Markkinaehtoisen liikenteen suunnittelusta vastaavat liikenteenharjoittajat. Palvelusopimusasetuksen mukaan harjoitetussa liikenteessä toimivaltaiset viranomaiset vastaavat palveluiden määrittelystä. Vastuu reittien ja aikataulujen suunnittelusta voi tässä liikenteessä olla liikenteenharjoittajilla tai viranomaisilla tai jaettu niiden kesken. Liikenteenharjoittajat vastaavat liikennetuotannon suunnittelusta.

VR:lla lienee oikeus suunnitella junaliikennettä varsin itsenäisesti muilta kuin valtion ostoliikennejunien osalta. Ministeriö on ilmeisen selvästi nyt kuitenkin laiminlyönyt palvelutason määrittelyvelvollisuutensa Haukivuoren junaliikenteen osalta, sillä ei voi mitenkään olla tämän 5 § mukaista, että Haukivuorelta poistetaan suurin osa arjen päivittäisistä ja lähes kaikki viikonlopun joukkoliikenneyhteydet.

Liikennesuunnittelun periaatteita koskevan 6 §:n mukaan

Toimivaltaisten viranomaisten tulee suunnitella joukkoliikenteen palvelut ensisijaisesti seudullisina tai alueellisina kokonaisuuksina toimivan joukkoliikenneverkon aikaansaamiseksi. Suunnittelussa liikennetarpeet ja -palvelut on pyrittävä sovittamaan yhteen. Eri väestöryhmien kuten lasten, nuorten, naisten, miesten, vanhusten ja vammaisten tarpeet on otettava huomioon. Viranomaiset toimivat joukkoliikennettä suunnitellessaan yhteistyössä toistensa ja muiden kuntien kanssa.

Mikkelin kaupungilta ja Etelä-Savon maakuntaliitolta 23.6.2014 saamamme tiedon mukaan LVM ja VR eivät ole etukäteen pyytäneet näiltä tahoilta lausuntoa tai olleet muutenkaan yhteydessä Mikkelin kaupungin tai Etelä-Savon maakuntaliiton kanssa suunnitellakseen joukkoliikennekäytäntöjä tähän tehtyyn päätökseen liittyen.

Näin ollen LVM:n menettely ei voi täyttää tämänkään säännöksen velvoitteita. Ministeriö on myös lyönyt laimin Haukivuoren osalta lain 14 §:ssä mainitun veloitteen tarjota monilukuisia palveluita. Myös Itä-Suomen aluehallintoviraston lausunnossa kiinnitetään huomiota samaan asiaan (liite 7).

Miksi VR on lopettanut 6 kk ennakkomyynnin internetin kautta Haukivuorelle jo toukokuun ensimmäisellä viikolla? Teimme 7.5. internetissä lipun ostokokeen välille Helsinki – Haukivuori, Helsinki – Rovaniemi koskien matkustuspäiviä 10.8. ja 11.8. Totesimme, että lipun ennakko-osto netin kautta toimii molempina päivinä Rovaniemelle, mutta onnistuu Haukivuorelle vain 10.8. (liite 8)

Onko oikein, että VR lopettaa toukokuun alussa yksipuolisella päätöksellä ennakkomyynnin Haukivuorelle 11.8. jälkeisiin juniin pitäen näin ikään kuin varmana, että junapysähdykset lakkaavat tuolloin? VR:n ja LVM:n virkamiehethän neuvottelivat asiasta vasta 15.5. ja liikenneministeri päätti asiasta 4.6.

Kysymme miten eri väestöryhmien kuten lasten, nuorten, naisten, miesten, vanhusten ja vammaisten tarpeet on otettu huomioon neuvotteluissa, jotka on käyty vain LVM:n ja VR:n välillä kuulematta mitenkään kohdealueen viranomaisia?

Palvelusopimusasetuksessa tarkoitettuja tieliikenteen toimivaltaisia viranomaisia ovat toimivaltaiset elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset sekä 12 §:n 2 ja 3 momentissa mainitut kunnalliset viranomaiset.

Viranomaisten keskinäinen toimivallanjako on 12 ja 13 §:ssä säädetyn mukainen, kuitenkin niin, että toimivaltaisen kunnallisen viranomaisen järjestämä liikennepalvelu voi vähäisessä määrin ulottua sen varsinaisen toimivalta-alueen ulkopuolelle.

Rautatieliikennettä koskevissa asioissa toimivaltainen viranomainen on liikenne- ja viestintäministeriö ja omalla toimivalta-alueellaan Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä. Muuta raideliikennettä koskevissa asioissa toimivaltaisia viranomaisia ovat 12 §:n 2 ja 3 momentissa mainitut kunnalliset viranomaiset omalla toimivalta-alueellaan.

- - -

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitetuilla toimivaltaisilla viranomaisilla on palvelusopimusasetusta soveltaessaan velvollisuus toimia tarpeellisilta osin yhteistyössä toistensa kanssa.

Edellä 1 momentissa tarkoitettut viranomaiset tekevät päätöksen siitä, että ne järjestävät toimivalta-alueensa tai sen osan joukkoliikennepalvelut palvelusopimusasetuksen mukaisesti. Viranomaiset soveltavat palvelusopimusasetusta asetuksen 1 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaisesti varmistaakseen sellaisten yleishyödyllisten palvelujen tarjoamisen, jotka ovat muun muassa monilukuisempia, luotettavampia, korkealaatuisempia tai edullisempia kuin palvelut, joita voitaisiin tarjota pelkästään markkinoiden ehdoilla.

Lain 42 §:n 2 momentti koskee lisätilausta, jollainen valituksenalaiset päätökset nähdäksemme ovat:

Käyttöoikeussopimus voi sisältää sopimusehtoja tavoitteista, joiden mukaan liikennettä sopimusaikana kehitetään. Tavoitteet voivat liittyä palvelutason toteutumiseen tai matkustajamäärien kasvuun. Sopimusehdoissa voidaan tavoitteiden saavuttamiseksi tarvittavien keinojen valinta jättää liikenteenharjoittajan vastuulle joko osittain tai kokonaan.

VR:n liikennöintioikeus rataverkolla perustuu ministeriön päätöksessä mainittuun käyttöoikeussopimukseen (liite 3). Yhtiö ilmoitti 10.4.2014 lakkauttavansa junapysähdykset Haukivuoren asemalla. Muutos on tarkoitus toteuttaa elokuussa 2014 eli runsaan neljän kuukauden kuluttua asian julkistamisesta. Tämä on selkeästi vastoin käyttöoikeussopimuksen ehtoja.

Sopimusehdon ”3. Liikennöintivelvollisuus” kahdessa ensimmäisessä kappaleessa määritellään Liikenteenharjoittajan liikennöintivelvollisuus ja mainitaan, että vuoden 2010 julkisen palvelun velvoitteen alainen liikenne on lueteltu liitteessä 2. Siinä Haukivuori on mukana sivujen 37 ja 38 aikatauluissa (13 Helsinki – Kouvola – Kuopio – Oulu – Rovaniemi ja toisin päin):

”Liikenteenharjoittaja on velvollinen hoitamaan tässä sopimuksessa ja sen liitteissä määritellyn liikenteen sovituin ehdoin.

Julkisen palvelun velvoitteen alainen liikenne vuonna 2010 on todettu liitteessä 2.

Saman ehdon kappaleissa kolme ja neljä todetaan:

”Viranomainen määrittää vuoden 2011 julkisen palvelun velvoitteen alaisen liikenteen syyskuun 2010 loppuun mennessä. Se liitetään tämän sopimuksen liitteeksi 2. Ennen julkisen palvelun velvoitteen alaisen liikenteen määrittämistä Viranomainen neuvottelee liikenteestä Liikenteenharjoittajan kanssa.

Viranomaisen määrittää syyskuun loppuun 2011 mennessä liitteessä 1 todettujen, yksinoikeuden alaisten henkilöliikenteen rataosien palvelutason vuosille 2012 – 2019 ja täsmentää tarvittavilta osin tässä sopimuksessa kyseisten rataosien henkilöliikenteelle asetettua julkisen palvelun velvoitetta. Palvelutason määrittely ja julkisen palvelun velvoitteen alainen liikenne korvaa tällöin liitteen 2. Tarvittaessa palvelutason määrittely voidaan uusua ja sitä voidaan muuttaa sopimuskauden aikana, ja julkisen palvelun velvoitteen alainen liikenne vahvistetaan vuosittain syyskuun loppuun mennessä. Ennen julkisen palvelun velvoitteen alaisen liikenteen täsmentämistä Viranomaisen neuvottelee liikenteestä liikenteenharjoittajan kanssa.”

Sopimuksen viidennessä artiklassa käsitellään liikennöintimuutoksia. Ne edellyttävät nähdäksemme VR:n liikennöintimuutoksilta yhteisymmärrystä Liikenne- ja viestintäministeriön kanssa, yhdestä kolmeen vuoden siirtymäaikaa ja kirjallista sopimista (päättämistä).

Ehtokohtia 3 (”Liikennöintivelvollisuus”) ja 5 (”Liikennöintimuutokset”) vertailtaessa vaatimus koskee sekä velvoitejuna että VR:n täysin omalla riskillä ajamia juna:

”Tämän sopimuksen mukaista liikennettä Liikenteenharjoittaja voi kehittää liiketaloudellisin perustein. Liikenteenharjoittaja voi sopimuskauden aikana lisätä tai vähentää tämän sopimuksen mukaisen liikenteen reittejä ja vuorotarjontaa sekä muuttaa aikatauluja.

Liikennetarjonnan vähentäminen edellyttää vuosina 2010 ja 2011 Viranomaisen hyväksynnän ja siitä sovitaan kirjallisesti. Vuosina 2012 – 2019 liikenteen vähentäminen ei saa johtaa julkisen palvelun velvoitteen ja palvelutasomäärityksen mukaisen liikennetarjonnan heikkenemiseen.

Jos Viranomaisen edellyttää muutoksia liikennöitäviin rataosuuksiin, noudatetaan 3-5 vuoden siirtymäaikoja.

Jos Liikenteenharjoittaja haluaa toteuttaa muutoksia, jotka on yhteisesti hyväksytty osapuolten välillä, tapauskohtaiset siirtymäajat ovat enimmillään 1- 3 vuotta. Muutokset voivat olla junavuorojen lisäyksiä tai vähennyksiä sekä muutoksia junien pysähdyskäyttäytymisessä ja niistä sovitaan kirjallisesti. Liikenteenharjoittaja voi toteuttaa liikennöintijakson sisällä muutoksia junien kulkupäiviin ja vähentää sekä lisätä tilapäisesti tarjontaa sesonkeihin kysyntävaihteluiden mukaisesti.”

Käsityksemme mukaan LVM:n ja VR:n tekemissä päätöksissä eivät siirtymäaikaehdot täyty. Kysymmekin onko LVM menetellyt oikein myöntäessään VR:lle oikeuden lopettaa Haukivuoren junaliikenne 11.8.2014 alkaen? Kysymme myös onko VR:llä oikeutta lopettaa valituksen käsittelyaikana yhdenkään junan kulkua ilman LVM:n suostumusta?

2. Hallintolain soveltaminen

Nähdäksemme sopimukseen on sovellettava myös eräitä hallintolain (6.6.2003/434) säännöksiä.

Hallinnon oikeusperiaatteita koskevan 6 §:n mukaan

”Viranomaisen on kohdeltava hallinnossa asioivia tasapuolisesti sekä käytettävä toimivaltaansa yksin omaan lain mukaan hyväksyttäviin tarkoituksiin. Viranomaisen toimien on oltava puolueettomia ja oikeassa suhteessa tavoiteltuun päämäärään nähden. Niiden on suojattava oikeusjärjestyksen perusteella oikeutettuja odotuksia.”

Tässä asiassa LVM on kuunnellut vain VR:tä. Päätökset eivät ole mielestämme puolueettomia, eivät kohtele tasapuolisesti 15 000 Haukivuoren juna-aseman vuosittaista käyttäjää, eivätkä ole millään tavoin oikeassa suhteessa tavoiteltuun päämäärään nähden. Päätöksissä ovat hyvän hallinnon mukaiset periaatteet unohtuneet kokonaan. Kysymme miten päätöksissä on suojattu oikeusjärjestyksen perusteella oikeutettuja odotuksiamme?

Lain 11 §:n mukaan

”Hallintoasiassa asianosainen on se, jonka oikeutta, etua tai velvollisuutta asia koskee.”

Muulla lainsäädännössä on pykälä, jotka nähdäksemme tarkentavat keitä voidaan pitää asianosaisina esim. joukkoliikennelain 4 § ”Palvelutason määrittelyä valmistellessaan viranomaisten tulee toimia tarpeellisilta osin yhteistyössä keskenään sekä kuntien ja maakuntien liittojen kanssa. Palvelutason määrittely on voimassa määräajan.”.

Lain 31 §:n mukaan

”Viranomaisen on huolehdittava asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä hankkimalla asian ratkaisemiseksi tarpeelliset tiedot sekä selvitykset. Asianosaisen on esitettävä selvitystä vaatimuksensa perusteista. Asianosaisen on muutoinkin myötävaikutettava vireille panemansa asian selvittämiseen.”

Säännös ei voi tarkoittaa sitä, että vain aloitteentekijää kuullaan, vaikka on olemassa jopa selviä säännöksiä muista kuultavista tahoista (esimerkiksi joukkoliikennelain 4 §). Tämän asian käsittelyssä LVM tai VR ei ole pyytänyt, kuten edellä olemme todenneet, minkäänlaisia lausuntoja Mikkelin kaupungilta, Etelä-Savon maakuntaliitolta, eikä tietääksemme myöskään Itä-Suomen aluehallintoviranomaiselta, joka antoi lausuntonsa julkisuuteen 10.5.

Mikkelin kaupungin edustajat kävivät Helsingissä 5.6.2014 VR:n johdon kanssa asiaan liittyviä neuvotteluja. Seuraavana päivänä 6.6. heillekin selvisi, että liikenneministeri oli allekirjoituksellaan päättänyt junavuorojen lakkauttamisesta jo edellisenä (4.6.) päivänä. Päätös ja sen perustelut oli valmisteltu VR:n ja LVM:n välisessä kokouksessa jo 15.5.2014. Katsomme, että kaupunkimme neuvottelijoita ei haluttu aidosti kuulla, eikä asian käsittely noudattanut millään tavoin hyvän hallinnon mukaista menettelyä.

Kysymme eikö Mikkelin kaupungin neuvottelijoita ja myös Etelä-Savon maakuntaliittoa olisi tullut aidosti kuulla tai pyytää heiltä lausunto asiasta ennen lopullista päätöksen tekoa?

Lain 34 § puolestaan kertoo:

”Asianosaiselle on ennen asian ratkaisemista varattava tilaisuus lausua mielipiteensä asiasta sekä antaa selityksensä sellaisista vaatimuksista ja selvityksistä, jotka saattavat vaikuttaa asian ratkaisuun.

Asian saa ratkaista asianosaista kuulematta, jos:

- 1) vaatimus jätetään tutkimatta tai hylätään heti perusteettomana;
- 2) asia koskee palvelussuhteeseen tai vapaaehtoiseen koulutukseen ottamista;

- 3) asia koskee hakijan ominaisuuksien arviointiin perustuvan edun myöntämistä;
 4) kuuleminen saattaa vaarantaa päätöksen tarkoituksen toteutumisen tai kuulemisesta aiheutuva asian käsittelyn viivästyminen aiheuttaa huomattavaa haittaa ihmisten terveydelle, yleiselle turvallisuudelle taikka ympäristölle; tai
 5) hyväksytään vaatimus, joka ei koske toista asianosaista tai kuuleminen on muusta syystä ilmeisen tarpeetonta.”

Sitä täydentää 36 §:

”Asianosaiselle on ilmoitettava kuulemisen tarkoitus ja selityksen antamiselle varattu määräaika. Kuulemista koskevassa pyynnössä on tarvittaessa yksilöitävä, mistä seikoista selitystä pyydetään. Asianosaiselle on toimitettava kuulemisen kohteena olevat asiakirjat alkuperäisinä tai jäljennöksinä taikka varattava muutoin tilaisuus tutustua niihin.”

Tässä asiassa ei olisi tullut kiirehtiä kuten LVM ja VR ovat nyt tehneet, koska lainvoimaiset päätökset edellyttävät mielestämme 1 – 3 vuoden siirtymäaikaa. Tämän ajanjakson aluksi olisikin tullut toteuttaa yhden vuoden mittainen seurantakausi, jonka aikana olisi suoritettu todellisiin Haukivuoren asemaa käyttäviin ihmisiin perustuva matkustajamäärien mittaus. Siirtymäkauden aikana olisi myös kaikkia asianosaisia osapuolia ehditty kuulla hyvän hallintotavan edellyttämällä tavalla.

Vaikuttamismahdollisuuksien varaamista koskevan 41 §:n mukaan

”Jos asian ratkaisulla voi olla huomattava vaikutus muiden kuin asianosaisten elinympäristöön, työntekoon tai muihin oloihin, viranomaisen tulee varata näille henkilöille mahdollisuus saada tietoja asian käsittelyn lähtökohdista ja tavoitteista sekä lausua mielipiteensä asiasta.

Asian vireilläolosta ja vaikuttamismahdollisuuksien käyttämisestä on ilmoitettava asian merkityksen ja laajuuden kannalta sopivalla tavalla.

Asian vireilläolosta ei kuitenkaan tarvitse ilmoittaa, jos se vaarantaa ratkaisun tarkoituksen toteutumisen tai aiheuttaa muuta merkittävää haittaa taikka jos se on ilmeisen tarpeetonta.”

Haukivuoren asukkaita edustavalle aluejohtokunnalle tai Haukivuoren asemaa vuosittain käyttäville 15 000 junamatkustajalle ei ole varattu mahdollisuutta saada tietoa asian käsittelyn lähtökohdista ja tavoitteista, eikä myöskään ole annettu mahdollisuutta lausua mielipidettä etukäteen.

Saatuaan 11.4.2014 tiedon VR:n 10.4.2014 päivätystä suunnitelmasta lakkauttaa Haukivuoren junavuorot 11.8.2014 alkaen Haukivuoren aluejohtokunta on toiminut seuraavasti (liitteet 9.1 – 9.9.):

- tehnyt 17.4. esityksen Mikkelin kaupungin hallitukselle junapysähdysten vastustamisesta (liite 9.1.)
- vedonnut 17.4. liikenneministeriin junapysähdysten säilyttämisen puolesta (liite 9.2.)
- vedonnut 17.4. VR:n hallintoneuvostoon ja VR:n johtoon junapysähdysten säilyttämisen puolesta (liite 9.3.)
- luovuttanut 28.4. vetoomuksen liikenneministeri Henna Virkkuselle (liite 9.4.)
- luovuttanut 3.5. europarlamentaarikko Tarja Cronbergin välityksellä vetoomuksen omistajaohjausministeri Pekka Haavistolle (liite 9.5.)

- luovuttanut 14.5. vetoomuksen VR:n hallintoneuvoston puheenjohtaja Kari Rajamäelle (liite 9.6.)
- luovuttanut 5.6. vetoomuksen VR:n johdolle Mikkelin kaupungin neuvottelijoiden välityksellä (liite 9.7.)
- vetoomuksiin liitetty perustelumuuisto ja niitä tukemassa ollut junalakkautuksia vastustavien 1564 ihmisen allekirjoittama kansalaisadressi (liite 9.8.)
- asian käsittelyn keskeiset vaiheet 10.4. – 6.6.2014 väliseltä ajalta haukivuorelaisten näkökulmasta tarkasteltuna (liite 9.9.)

Päätöksen perustelemista koskee 45 §:

Päätös on perusteltava. Perusteluissa on ilmoitettava, mitkä seikat ja selvitykset ovat vaikuttaneet ratkaisuun sekä mainittava sovelletut säännökset.

Päätöksen perustelut voidaan jättää esittämättä, jos:

- 1) tärkeä yleinen tai yksityinen etu edellyttää päätöksen välitöntä antamista;
- 2) päätös koskee kunnallisen monijäsenisen toimielimen toimittamaa vaalia;
- 3) päätös koskee vapaaehtoiseen koulutukseen ottamista tai sellaisen edun myöntämistä, joka perustuu hakijan ominaisuuksien arviointiin;
- 4) päätöksellä hyväksytään vaatimus, joka ei koske toista asianosaista eikä muilla ole oikeutta hakea päätökseen muutosta; taikka
- 5) perusteleminen on muusta erityisestä syystä ilmeisen tarpeetonta.

Perustelut on kuitenkin 2 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa esitettävä, jos päätös merkitsee olennaista muutosta vakiintuneeseen käytäntöön.

Valituksenalaiset päätökset ovat menettelyllisesti ja asiasisällöltään erittäin puutteellisia. Ne ovat niin puutteellisia, ettei niissä mainita edes sovellettuja säännöksiä. Niissä ei myöskään selvitetä tai perustella millään tavoin niitä päätöksen aiheuttamia merkittäviä heikennyksiä ja taloudellisia menetyksiä joita ne aiheuttavat junamatkustajille ja haukivuorelaisille yrittäjille.

Tehtyjen päätösten todelliset perusteet ja kaikki vaikutukset eri osapuolille tulisi olla julkisesti nähtävissä.

Mielestämme nyt tehdyt päätökset tuleekin palauttaa uudelleen ratkaistavaksi siten, että 1 – 3 vuoden siirtymäaikana kuullaan aidosti kaikkia osapuolia, selvitetään oikeat vuosittaiset Haukivuoren asemaa käyttävät matkustajamäärät ja tehdään niiden perusteella suomen kansalaisten ja yhteiskunnan kannalta oikeudenmukainen ja tasapuolinen ratkaisu nyt esillä olevassa asiassa.

3. EU:lle tehtävä ennakkoratkaisupyyntö

"EU:n toiminnasta tehdyn sopimuksen [267](#) artiklassa määrätään tältä osin, että kansallisten tuomioistuimien, joiden päätöksiin ei voida hakea muutosta, on tehtävä Euroopan unionin tuomioistuimelle ennakkoratkaisupyyntö, mikäli joku asianosaisista pyytää sitä."

Pyydämme, että KHO tekee LVM:n (4.6.2014) ja VR:n (10.4.2014) tekemistä päätöksistä ennakkoratkaisupyyntö Euroopan Unionin tuomioistuimelle (liite 10).

VR yhtymälle on myönnetty yksinoikeus 3.12.2009 vallinneen palvelutason säilyttämiseksi ja sitä on jatkettu 2024 loppuun asti. Mielestämme yksinoikeussopimus on EU-lainsäädännön mukainen tukisopimus myös sen liikenteen osalta, jolle ei makseta yksinoikeuden lisäksi rahallista tukea. Sopimuksen pykälien mukaan jos liikennettä halutaan muuttaa, asia on

ratkaistava aina VR yhtymän ja LVM:n välisillä neuvotteluilla riittävin (1-3 vuotta) siirtymäajoin.

Kysymme onko tässä tapauksessa sopimusta tulkittu virheellisesti siten, että VR yhtymällä olisi yksipuolisia oikeuksia päättää liikenteestä?

Kysymme myös onko yksinoikeussopimuksessa määritelty riittävän selkeästi julkisen palvelun velvoitteet, sillä sopimuksen velvoitteet koskettavat mielestämme tällä hetkellä kaikkia vuorokauden aikana Haukivuorella pysähtyviä junavuoroja, siis ei vain ns. velvoitejunia vaan myös kaikkea niin kutsuttua markkinaehtoista liikennettä (5 §, 1 ja 3 kappale)?

Nyt LVM puuttuu päätöksessään vain ns. velvoitejunien kulkuun. Katsomme, että kaikki nykyiset vuorokauden aikana Haukivuoren asemalla pysähtyvät junavuorot ovat käsittelyn alla olevassa tapauksessa tulkinnanvaraisia junia, eikä niistä sen vuoksi yhdenkään pysähdystä tulisi voida lakkauttaa kesken valituksen käsittelyn.

4. Oikeudenkäyntikulut

LVM:n ja VR:n päätökset on tehty täysin vastoin hyvän hallinnon periaatteita. Päätökset aiheuttavat myös merkittävää haittaa kaikenikäisille haukivuorelaisille ja haukivuorelle matkustaville sekä tuntevia taloudellisia menetyksiä alueemme yrittäjille. Siksi katsomme, että olisi kohtuutonta, jos joutuisimme pitämään mahdolliset oikeudenkäyntikulut vahinkonamme.

5. Päätöksen täytäntöönpanokelpoisuudesta

Kysymyksessä on mielestämme hallintolainkäyttölain (586 / 1996) 31 §:n mukainen päätös, jota ei saa panna täytäntöön ennen lainvoimaiseksi tuloa. Minkään tasoista poikkeussäännöstä ei mielestämme ole olemassa eikä päätös voi olla luonteeltaan eikä edes yleisen edun kannalta sellainen, että se on pantava täytäntöön heti. Päinvastoin, päätös vaikeuttaa 2000 haukivuorelaisen ja satojen alueen kesäasukkaiden liikkumismahdollisuuksia. Lisäksi LVM:n päätös sallii Liikenneviraston lopettaa aseman ylläpidon henkilöliikennettä varten, sillä päätöksessä todetaan: "Liikenteen loppumisen vuoksi Liikenneviraston ei ole enää tarpeen ylläpitää asemaa henkilöliikennettä varten 11.8.2014 lukien." Tämä voi tarkoittaa laiturirakenteiden hävittämistä. Asemalaiturit on asetettava kaikissa tapauksissa purkukieltoon, jotta niitä voi tulevaisuudessa käyttää myös jokin toinen operaattori.

LVM:n päätös on kirjoitettu kategorisesti niin, että VR saisi lakkauttaa liikenteen joka tapauksessa 10.8.

Mielestämme junaliikenteen tulee kuitenkin jatkua kunnes päätös tulee lainvoimaiseksi. On siis olemassa riski, ettei LVM aio noudattaa hallintolainkäyttölain 31 §:ää, minkä takia toivomme erityistä valppautta Korkeimmalta hallinto-oikeudelta valituksen käsittelyssä.

6. Päätöksen tiedoksisaanti

LVM on päivännyt päätöksensä 4.6.2014 ja siitä on tiedotettu julkisesti ministeriön internetsivuilla 6.6.2014. Valitusaika alkaa mielestämme aikaisintaan päätöksen tiedottamispäivästä.

7. Lyhyt kuvaus valituksen laatineista yhdistyksistä

Kaikkien valituksen tehneiden yhdistysten kotipaikka on Haukivuori, myös kaikki puheenjohtajat ja valtaosa yhdistysten jäsenistä ovat haukivuorelaisia. Yhdistyksille yhteistä on Haukivuoren elinvoimaisuuden ylläpitäminen ja kehittäminen: aktiivisen yritystoiminnan ylläpitäminen ja yrittämiseen kannustaminen, monipuolisten tapahtumien järjestäminen, ympärivuotisen liikuntaharrastuksen ja kilpailutoiminnan toteuttaminen, ikäihmisten monipuolisen harrastustoiminnan ja tutustumismatkojen organisointi.

Junayhteydet ovat mahdollistaneet 125 vuoden ajan asukkaidemme matkat Mikkeliin ja Pieksämäelle sekä eri puolille Suomea. Junayhteyksien säilyminen on erityisen tärkeää tulevaisuudessakin lukiolaisillemme, opiskelijoillemme, kauempana työssä käyville aikuisille, kaiken ikäisille erilaisiin harrastuksiin matkustaville, ikäihmisille, jotka suureksi osaksi turvautuvaan juniin mm. lääkäri- ja hammaslääkärikäyntiensä yhteydessä, kesäasukkaillemme ja Haukivuorelle lomailemaan tuleville ihmisille.

Junayhteyden säilymisellä onkin yhdistysten, ihmisten ja alueen yritysten toiminnan ja kaikkinaisen kehittämisen kannalta keskeinen merkitys.

Liitteessä 11. on lyhyt kuvaus valituksen laatineista yhdistyksistä

8. Allekirjoittajat

Tämän valituksen on allekirjoittanut viisi haukivuorelaisen yhdistyksen puheenjohtajaa. Valituksen allekirjoittaneet puheenjohtajat ja heidän edustamansa yhdistyksen jäsenet katsovat, että he ovat tässä asiassa konkreettisinä junamatkustajina asianosaisia niin yksityishenkilöinä kuin yhdistyksinäkin, sillä LVM:n ja VR:n päätöksillä on merkittävä heikentävä vaikutus heidän ja heidän edustamiensa yhdistysten päivittäiseen elämään ja toimintaan.

9. KHO:n toimituskirjan (päätöksen) vastaanottaja

KHO:n toimituskirjan (päätöksen) pyydämme toimittamaan osoitteella:
 Haukivuoren Kisailijat ry,
 puheenjohtaja Asko Kohvakka
 Viertotie 5,
 51600 Haukivuori

Haukivuoren Kisailijoiden puheenjohtaja jakaa KHO:n päätöksen muille valituksen allekirjoittaneille yhdistyksille.

PAIKKA JA AIKA

Mikkelissä kesäkuun 30. päivänä 2014

Haukivuoren Kisailijat ry
Mikkeli

Asko Kohvakka
puheenjohtaja

Mikkelin yrittäjät ry,
Haukivuoren jaosto
Mikkeli

Harri Kohvakka
puheenjohtaja

Haukivuoren Eläkkeensaajat ry
Mikkeli

Leena Teittinen
puheenjohtaja

Eläkeliiton Haukivuoren yhdistys ry
Mikkeli

Salli Suhonen
puheenjohtaja

Haukivuoren Tapahtumayhdistys ry
Mikkeli

Hannu Kohvakka
puheenjohtaja

LIITTEET

- Liite 1. Liikenne- ja Viestintäministeriön päätös 1894/08/2012, 4.6.2014,
http://rautatiematkustajat.fi/LVM_Haukivuori_20140604.pdf
- Liite 2. VR:n Mikkelin kaupungille lähettämä tiedote ”Junien pysähtyminen
Haukivuorella ja Mikkelin junatarjonta/Otto Lehtipuu ja Ari
Vanhanen 10.4.2014
<http://www.vrgroup.fi/fi/vrgroup/uutishuone/uutiset-ja-tiedotteet/junien-pysahtyminen-haukivuorella-paattymassa-140420141001/>
- Liite 3. Henkilöjuna liikenteen yksinoikeutta koskeva käyttöoikeussopimus
3.12.2009 – 31.12.2019 , 1933/79/2009
http://www.rautatiematkustajat.fi/VR_osto.pdf
- Liite 4. Junat pysähtyvät jatkossakin Kesälahdella, Karjalainen 16.4.2014
- Liite 5. Linja-auto aikataulut Haukivuori – Mikkeli, Haukivuori – Pieksämäki
- Liite 6.1. Pekka Haavisto: VR:n juna-asemien lakkauttamissuunnitelmat
selvitetään, YLE, fi/uutiset 12.5.2014,
http://yle.fi/uutiset/pekka_haavisto_vrn_juna-asemien_lakkauttamissuunnitelmat_selvitetaan/7235340?ref=leiki-uup
- Liite 6.2. VR perui väärin valmistellut junavuorojen lopetukset, Länsi-Savo
15.5.2014
- Liite 6.3. Liikenneministeri Virkkunen: VR ei voi lopettaa junien pysähtymistä
Haukivuorella kokonaan, YLE, fi/uutiset 15.5.2014

http://yle.fi/uutiset/liikenneministeri_virkkunen_vr_ei_voi_lopettaa_junien_pysahtymista_haukivuorelle_kokonaan/7240577
- Liite 6.4. Haukivuorelaiset pelkäävät näivettymistä, Länsi-Savo 16.5.2014
- Liite 6.5. Haukivuorelaisten vastarinta valui hukkaan, Länsi-Savo 7.6.2014
- Liite 6.6. VR Group muistio 15.5., Work shop ostojunaliikenteen
kehittämisestä,
http://rautatiematkustajat.fi/Haukivuoriworkshop_20140515.pdf
- Liite 7.1. Itä- Suomen aluehallintovirasto lausunto 9.5.2014
ISAVI/1807/00.02.00/2014
<http://www.avi.fi/web/avi/-/ita-suomen-aluehallintovirasto-on-huolissaan-palvelujen-saavutettavuudesta-haukivuorella-matkustajaliikenteen-lakkauttamissuunnitelman-vuoksi-ita-suom#.U65eQbHNx0R>

- Liite 7.2. Kansanedustaja Pauliina Viitamiehen kirjallinen kysymys 365/2014 vp, http://www.eduskunta.fi/faktatmp/utatmp/akxtmp/kk_365_2014_p.shtml
- Liite 8. Esimerkki internetin kautta ostettavista ennakkolipuista 10.8. ja 11.8.
- Liite 9.1. Haukivuoren aluejohtokunnan esitys Mikkelin kaupungin hallitukselle 17.4.
- Liite 9.2. Haukivuoren aluejohtokunnan vetoamus liikenneministerille 17.4.
- Liite 9.3. Haukivuoren aluejohtokunnan vetoamus VR:n hallintoneuvostolle ja VR:n johtoryhmälle 17.4.
- Liite 9.4. Haukivuoren aluejohtokunnan liikenneministeri Henna Virkkuselle 28.4. luovuttaman vetoamuksen etulehti
- Liite 9.5. Haukivuoren aluejohtokunnan 3.5. europarlamentaarikko Tarja Cronbergin välityksellä omistajaohjausministeri Pekka Haavistolle luovutetun vetoamuksen etulehti
- Liite 9.6. Haukivuoren aluejohtokunnan VR:n hallintoneuvoston puheenjohtaja Kari Rajamäelle 14.5. luovuttaman vetoamuksen etulehti
- Liite 9.7. Haukivuoren aluejohtokunnan Mikkelin kaupungin neuvottelijoiden välityksellä 5.6. VR:n johdolle luovuttaman vetoamuksen etulehti
- Liite 9.8. Vetoomuksiin liitetty perustelumuiotio ja junalakkautuksia vastustavien 1564 ihmisen allekirjoittama kansalaisadressi http://www.adressit.com/vastustamme_haukivuoren_junaliikenteen_lopettamista
- Liite 9.9. Asian käsittelyn keskeiset vaiheet 10.4. – 6.6.2014 väliseltä ajalta haukivuorelaisten näkökulmasta tarkasteltuna
- Liite 10. Ennakkoratkaisupyyntö
- Liite 11. Tiivistetty kuvaus valituksen laatineista yhdistyksistä
<http://www.yrittajat.fi/fi-FI/etelasavonyrittajat/mikkeli/hallitus/>
<http://www.haki.fi/ajankohtaista.html>
<https://www.facebook.com/groups/1413170265563689/>
<http://haukivuori.elakkeensaajat.fi/>
<http://etela-savo.elakeliitto.fi/yhdistykset/haukivuori/etusivu/>
<http://www.haukivuorentapahtumat.net/>

Keskustelua fb-ryhmässä, <https://www.facebook.com/groups/108232592543581/>